

програми формування культури здорового способу життя студентської молоді.

Література

1. Про розроблення державних стандартів вищої освіти Постанова КМУ № 1247 від 07.08.1998 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/3114/.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Дяченко-Богун М.М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

На сучасному етапі людина, її життя і здоров'я визначаються як найвищі людські цінності, бо саме вони є показником цивілізованості суспільства, головним критерієм ефективності діяльності всіх його сфер. З огляду на це, особливої актуальності набуває зауваження Л. Мещерякової про те, що: «...якщо суспільство усвідомлено ставиться до стратегічних пріоритетів власного майбутнього, то його цілі повинні бути однозначно відбиті в системі освіти та підкріплені відповідними ресурсами й методами їх досягнення» [2, С.33].

Підтвердженням цього є й найважливіші стратегічні завдання визначені національною програмою «Освіта (Україна XXI століття)» і «Діти України», Національною доктриною розвитку освіти й програмою «Здоров'я нації», що полягають у визначеному всебічному розвитку людини, становленню її духовного, психічного та фізичного здоров'я.

Консолідація ресурсів школи в збереженні здоров'я учнів стимулює використання здоров'язбережувального потенціалу природничих дисциплін. Тому проблема формування здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх вчителів природничих дисциплін є актуальною і має беззаперечне теоретичне і практичне значення.

Мета статті полягає у виділенні основних характеристик здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів природничих дисциплін щодо реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності.

Розв'язання освітніх завдань у галузі здоров'язбереження учнів вимагає чіткого розуміння основних змістових характеристик такого феномену як «педагогічна компетентність» в цілому і «здоров'язбережувальна компетентність» зокрема. На думку В. Химинця «педагогічну компетентність» складають спеціально структуровані набори знань, умінь, навичок і ставлень, що їх набувають у процесі навчання. Загальні і фахові компетентності людина використовує в різних сферах діяльності для виконання певних завдань, вони також служать їй при виборі моделі поведінки в різних ситуаціях. Дотримуючись компетентнісного підходу, вміє вчитися: «...той, хто усвідомлює мету освітньої діяльності; мотивований до ефективної освітньої діяльності; вміє організувати свою освітню діяльність; вміє відібрати потрібні знання; працює за обґрунтованим планом, який веде до поставленої мети; вміє здійснювати моніторинг і самоконтроль освітньої

діяльності; усвідомлює свою освітню діяльність і прагне до її вдосконалення» [3, С.52].

Модернізація змісту підготовки майбутніх учителів у вищих навчальних закладах, як вважає І. Анохіна, вимагає розглядати процес формування здоров'язбережувальної компетентності як процес формування готовності самостійно вирішувати завдання, пов'язані з підтримкою, зміцненням та збереженням здоров'я, як свого, так і оточуючих [1, С.14].

На нашу думку найбільш глибоко характеристика здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів природничих дисциплін щодо реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності досліджена у працях В. Химинця. Під поняттям «здоров'язбережувальна компетентність» він розуміє характеристики, властивості студента, спрямовані на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – свого та оточення [3, С.110].

Формування здоров'язбережувальної компетентності включає:

- концептуальні основи знань про здоров'я сучасної людини, розвиток культури духовного і фізичного здоров'я;
- прищеплення здорового способу життя (психолого-педагогічні та медико-гігієнічні аспекти);
- навички безпечної поведінки;
- культивування здоров'ятворчої, здоров'язбережувальної, життєактивної поведінки;
- оперування знаннями про здоров'я і його складовими;
- формування в особистості ціннісного ставлення до навколишнього середовища, до людей, до самої себе;
- володіння методами комплексної оцінки стану здоров'я і системою практичних умінь та навичок, які забезпечують збереження та зміцнення здоров'я;
- використання знань про збереження і зміцнення здоров'я, про саморегуляцію і самокорекцію;
- володіння методами і засобами надання першої допомоги;
- здатність проводити профілактику травматизму.

Таким чином, аналіз науково-педагогічної літератури дозволяє зробити висновок, що у сучасний час спостерігаємо стійку тенденцію утвердження не лише поняття «здоров'язбережувальної компетентності», а й осмислення його сутності, що дозволило виділити загальні характеристики професійної компетентності майбутніх учителів природничих дисциплін щодо використання здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності.

Література

1. Анохина Г. М. Дидактические условия развития личности в системе школьного естественнонаучного образования : автореф. дис. на соискание учен. степени доктора пед. наук : 13.00.01 „Общая педагогика, история педагогики и образования” / Г. М. Анохина – М., 2009. – 59 с.
2. Мещерякова Л. В. Формирование валеологической культуры учителя в системе высшего педагогического образования : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Мещерякова Лидия Валентиновна. – СПб., 2005. – 218 с.
3. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність / В. В. Химинець – Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2007. – 364 с.